

Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore *Januar - Februar 2021. godine^(p)*

Ukupna spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore za period januar - februar 2021. godine, prema preliminarnim podacima iznosila je 313,1 miliona eura, što ukazuje na pad od 20,0% u odnosu na isti period prethodne godine.

Izvoz robe imao je vrijednost od 60,2 miliona eura, a **uvoz** 252,9 miliona eura. U odnosu na isti period prethodne godine izvoz je bio manji za 1,6%, a uvoz manji za 23,4%.

Pokrivenost uvoza izvozom iznosila je 23,8% i veća je u odnosu na isti period prethodne godine kada je iznosila 18,5%.

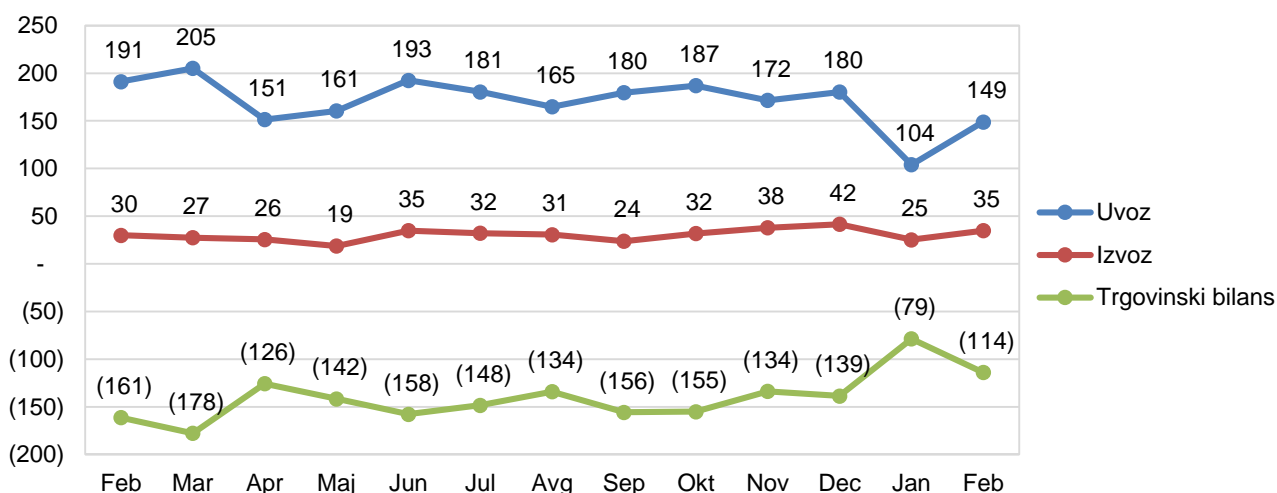
U strukturi izvoza prema standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji (SMTK) najviše su zastupljeni **Mineralna goriva i maziva** (sektor 3), u iznosu od 20,9 miliona eura (koji čine: Električna energija - 19,6 mil. eura, Kameni uglj, koks i briketi – 1,0 mil.eura i ostalo).

U strukturi uvoza prema SMTK-u najviše su zastupljeni **Mašine i transportni uređaji (sektor 7)** u iznosu od 57,5 miliona eura (koji čine: Drumaska vozila - 16,0 mil. eura, Električne mašine, aparati i uređaji - 15,2 mil.eura i ostalo).

Najveći spoljnotrgovinski partneri u izvozu bili su: Srbija (16,5 mil. eura), Slovenija (4,9 mil. eura) i Bosna i Hercegovina (4,7 mil. eura).

Najveći spoljnotrgovinski partneri u uvozu bili su: Srbija (49,5 mil. eura), Kina (30,4 mil. eura) i Njemačka (27,9 mil. eura). Spoljnotrgovinska robna razmjena bila je najveća sa potpisnicama CEFTA-e i sa Evropskom unijom.

Grafik 1. Ukupna spoljnotrgovinska robna razmjena po mjesecima, u mil. EUR

^(p) – Preliminarni podaci

Tabela 1. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore po mjesecima¹

u hilj. EUR

PERIOD	UVOZ	IZVOZ	SPOLJNOTRGOVINSKA ROBNA RAZMJENA	TRGOVINSKI BILANS
2020				
Januar	138 803	31 233	170 036	-107 570
Februar	191 250	29 939	221 189	-161 310
Mart	205 152	27 419	232 571	-177 733
April	151 434	25 693	177 127	-125 740
Maj	160 529	18 792	179 321	-141 737
Jun	192 535	34 786	227 322	-157 749
Jul	180 506	32 113	212 619	-148 393
Avgust	164 875	30 739	195 615	-134 136
Septembar	179 621	23 838	203 460	-155 783
Oktobar	187 046	31 894	218 940	-155 152
Novembar	171 608	37 893	209 500	-133 715
Decembar	180 314	41 609	221 923	-138 705
2021				
Januar	104 039	25 318	129 357	-78 721
Februar	148 896	34 898	183 794	-113 998

Tabela 2. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore po kontinentima i odabranim zemljama

TRGOVINSKI PARTNERI	UVOZ				IZVOZ				TRGOVINSKI BILANS	
	Jan-Feb 2020		Jan-Feb 2021		Jan-Feb 2020		Jan-Feb 2021		Jan-Feb 2020	Jan-Feb 2021
	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	u hilj. EUR	u hilj. EUR
SVIJET	100,0	330 053	100,0	252 935	100,0	61 172	100,0	60 216	-268 881	-192 719
Evropa	81,8	270 108	79,3	200 611	90,9	55 585	95,5	57 501	-214 524	-143 110
EU	47,4	156 323	43,3	109 636	46,0	28 169	41,2	24 815	-128 154	-84 821
CEFTA²	25,5	84 205	27,7	70 085	36,7	22 469	42,2	25 409	-61 735	-44 676
Afrika	0,3	1 035	0,2	499	0,5	317	0,0	7	-719	-492
Azija	15,8	52 062	17,6	44 560	8,0	4 911	3,3	1 996	-47 150	-42 564
Amerika	2,0	6 696	2,8	7 201	0,6	354	1,1	686	-6 342	-6 515
Okeanija	0,0	151	0,0	64	0,0	5	0,0	27	-146	-37
SAD	1,0	3 209	1,4	3 604	0,5	328	0,4	212	-2 881	-3 392
Kina	10,0	32 987	12,0	30 364	7,2	4 391	0,5	300	-28 597	-30 064
Rusija	0,3	840	0,4	915	0,2	133	0,3	159	-707	-755
Švajcarska	1,1	3 748	2,1	5 256	2,6	1 575	4,5	2 720	-2 174	-2 536
Japan	0,8	2 775	0,9	2 305	0,0	26	0,0	25	-2 749	-2 280
Turska	6,3	20 932	4,5	11 482	2,6	1 616	6,7	4 028	-19 316	-7 454
Brazil	0,3	905	0,5	1 358	0,0	0	0,0	11	-905	-1 347
Ujedinjeno Kraljevstvo	0,9	2 919	0,8	2 129	1,0	614	0,5	288	-2 305	-1 841

¹ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

² Albanija, Bosna i Hercegovina, Sjeverna Makedonija, Moldavija, Srbija i Kosovo

Tabela 3. Spoljnotrgovinska robna razmjena sa državama članicama EU i potpisnicama CEFTA-e³

u hilj. EUR

TRGOVINSKI PARTNERI	UVOZ		IZVOZ		TRGOVINSKI BILANS	
	Jan-Feb 2020	Jan-Feb 2021	Jan-Feb 2020	Jan-Feb 2021	Jan-Feb 2020	Jan-Feb 2021
SVIJET	330 053	252 935	61 172	60 216	-268 881	-192 719
EU-27⁴	156 323	109 636	28 169	24 815	-128 154	-84 821
Austrija	4 494	3 194	177	157	-4 317	-3 037
Belgija	5 349	2 051	89	157	-5 261	-1 895
Bugarska	1 782	1 269	82	124	-1 700	-1 145
Češka	5 966	2 797	4 554	3 776	-1 412	979
Danska	919	934	403	462	-516	-471
Estonija	60	39	0	16	-60	-23
Finska	588	216	0	0	-588	-216
Francuska	8 597	5 488	11	110	-8 585	-5 378
Grčka	17 623	7 981	1 704	2 234	-15 919	-5 746
Holandija	9 803	6 980	312	251	-9 491	-6 729
Irska	1 240	486	5	7	-1 235	-478
Italija	19 658	13 729	956	1 606	-18 702	-12 123
Kipar	54	37	18	14	-36	-23
Letonija	119	79	0	0	-119	-79
Litvanija	100	115	45	0	-55	-115
Luksemburg	170	28	15	34	-155	6
Mađarska	2 911	2 163	5 476	4 526	2 565	2 363
Malta	3	1	124	89	121	88
Njemačka	30 773	27 889	2 327	2 751	-28 447	-25 138
Poljska	5 880	5 260	1 553	2 019	-4 327	-3 241
Portugalija	469	376	0	2	-469	-374
Hrvatska	18 249	14 403	480	409	-17 770	-13 994
Rumunija	3 650	2 773	111	21	-3 539	-2 752
Slovačka	770	779	0	7	-770	-771
Slovenija	6 652	4 505	8 877	4 939	2 225	434
Španija	8 567	4 433	320	706	-8 247	-3 727
Švedska	1 876	1 631	530	397	-1 346	-1 234
CEFTA	84 205	70 085	22 469	25 409	-61 735	-44 676
Albanija	6 225	4 231	1 897	1 853	-4 328	-2 378
Bosna i Hercegovina	19 304	12 601	2 861	4 671	-16 443	-7 929
Moldavija	21	12	0	0	-21	-12
Sjeverna Makedonija	3 511	3 193	711	527	-2 800	-2 666
Srbija	54 542	49 548	14 358	16 509	-40 184	-33 039
Kosovo	602	500	2 642	1 848	2 040	1 348
Ostale zemlje (izvan EU-27 i CEFTA-e)	89 525	73 214	10 533	9 993	-78 992	-63 221

³ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

⁴ Od januara 2021. godine, podaci spoljnotrgovinske robne razmjene sa Ujedinjenim Kraljevstvom su isključeni iz podataka Evropske Unije. Podaci spoljnotrgovinske robne razmjene sa Ujedinjenim Kraljevstvom su prikazani u tabeli 2.

Tabela 4. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore prema odsjeku SMTK⁵

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	Uvoz			Izvoz		
	Jan-Feb 2020	Jan-Feb 2021	Jan-Feb 2021 Jan-Feb 2020	Jan-Feb 2020	Jan-Feb 2021	Jan-Feb 2021 Jan-Feb 2020
	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks
0-9 UKUPNO	330 053	252 935	76,6	61 172	60 216	98,4
0 Hrana i žive životinje	59 298	54 102	91,2	3 370	3 063	90,9
00 Žive životinje	4 022	4 133	102,7	13	11	84,3
01 Meso i prerada mesa	17 232	13 072	75,9	2 058	1 804	87,7
02 Mliječni proizvodi i jaja	5 867	5 776	98,5	17	15	87,9
03 Ribe i preradevine od ribe	1 593	1 662	104,3	5	28	300 ¹
04 Žitarice i proizvodi od žitarica	7 897	7 579	96,0	96	58	59,9
05 Povrće i voće	9 438	8 459	89,6	523	614	117,5
06 Šećer, proizvodi od šećera i med	1 218	1 193	97,9	19	11	58,6
07 Kafa, čaj, kakao i začini	4 043	3 752	92,8	369	292	79,2
08 Stočna hrana (sem žita u zmu)	2 822	3 049	108,0	254	207	81,3
09 Razni proizvodi za ishranu	5 165	5 427	105,1	16	23	141,6
1 Piće i duvan	8 736	6 909	79,1	1 514	1 866	123,2
11 Pića	7 593	5 028	66,2	1 193	1 036	86,8
12 Duvan i proizvodi od duvana	1 143	1 881	164,5	322	830	258,1
2 Sirove materije, sem goriva	6 368	2 683	42,1	12 610	12 644	100,3
21 Kože sirove i krzna nečinjena	0	0	0	414	345	83,3
22 Uljano sjeme i plodovi	320	367	114,5	4	4	109,3
23 Sirovi kaučuk	5	10	203,3	0	0	0,0
24 Pluta i drvo	1 002	461	46,0	3 257	2 608	80,1
25 Celuloza i otpaci od hartije	22	9	41,7	100	155	155,5
26 Tekstilana vlakna i otpaci	18	58	300 ¹	2	0	2,3
27 Sirova đubriva i minerali	372	378	101,5	201	152	75,4
28 Mineralne rude i otpaci metala	3 253	182	5,6	8 512	9 245	108,6
29 Životinjske i biljne sirove materije	1 375	1 218	88,6	121	136	112,3
3 Mineralna goriva i maziva	30 630	18 468	60,3	17 220	20 882	121,3
32 Kameni ugalj, koks i briketi	159	142	89,5	964	1 036	107,5
33 Nafta i naftni derivati	24 101	12 837	53,3	1 915	272	14,2
34 Gas, prirodni i industrijski	1 579	1 399	88,6	0	0	0,0
35 Električna enegrija	4 792	4 090	85,4	14 341	19 574	136,5
4 Životinjska i biljna ulja i masti	1 627	1 713	105,3	70	91	130,5
41 Životinjska ulja i masti	70	110	157,2	42	87	206,2
42 Čvrste biljne masti i ulja	1 550	1 598	103,1	27	2	7,7
43 Prerađena životinjska i biljna ulja	7	5	74,6	1	2	199,8
5 Hemijski proizvodi	37 301	36 408	97,6	2 878	3 746	130,2
51 Organski hemijski proizvodi	184	159	86,5	6	8	121,8
52 Neorganski hemijski proizvodi	659	566	85,9	87	137	157,6
53 Proizvodi za bojenje i stavljenje	3 654	2 442	66,8	12	2	17,9
54 Medicinski i farmaceutski proizvodi	17 274	18 644	107,9	1 772	2 882	162,6
55 Eterična ulja, parfemski i toaletni preparati	6 384	6 046	94,7	524	377	71,8
56 Đubriva (osim sirovih)	467	415	88,8	0	0	0,0
57 Plastične materije u primarnim oblicima	725	424	58,5	13	6	50,8
58 Plastične mase u ostalim oblicima	4 273	3 245	75,9	159	165	104,0
59 Hemijske materije i proizvodi nigdje pomenuti	3 682	4 468	121,4	304	170	55,8

⁵ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

Tabela 4. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore prema odsjeku SMTK⁶

/nastavak/

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	Uvoz			Izvoz		
	Jan-Feb 2020	Jan-Feb 2021	Jan-Feb 2021 Jan-Feb 2020	Jan-Feb 2020	Jan-Feb 2021	Jan-Feb 2021 Jan-Feb 2020
	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks
6 Proizvodi svrstani po materijalu	58 616	39 803	67,9	14 408	11 012	76,4
61 Koža, proizvodi od kože i krzna	23	47	201,4	0	0	0,0
62 Proizvodi od kaučuka	2 638	2 213	83,9	3	11	300 ¹
63 Proizvodi od plute i drveta	4 263	2 696	63,2	280	208	74,5
64 Hartija, karton i proizvodi od celuloze	4 272	4 281	100,2	87	82	94,6
65 Predivo, tkanine i tekstilni proizvodi	2 703	2 649	98,0	13	38	300 ¹
66 Proizvodi od nemetalnih minerala	16 541	9 853	59,6	310	275	88,7
67 Gvožđe i čelik	9 451	6 440	68,1	1 998	2 015	100,9
68 Obojeni metali	2 961	2 266	76,5	11 126	7 922	71,2
69 Proizvodi od metala, nigdje drugo pomenuti	15 763	9 359	59,4	592	461	77,9
7 Mašine i transportni uređaji	76 826	57 548	74,9	7 185	5 000	69,6
71 Pogonske mašine i uređaji	2 209	810	36,7	96	39	40,6
72 Specijalne mašine za neke ind.grane	7 927	4 043	51,0	321	1 066	300 ¹
73 Mašine za obradu metala	310	726	234,0	61	130	212,9
74 Industrijske mašine za opštu upotrebu	10 833	8 275	76,4	2 018	1 731	85,8
75 Kancelarijske mašine i za AOP	3 168	3 627	114,5	98	99	100,5
76 Telekomunikacioni aparati i uređaji	10 100	8 701	86,1	466	465	99,9
77 Električne mašine, aparati i uređaji	16 151	15 213	94,2	521	420	80,7
78 Drumska vozila	25 494	15 961	62,6	3 336	708	21,2
79 Ostala transportna sredstva i opreme	634	192	30,3	269	343	127,4
8 Razni gotovi proizvodi	50 643	35 288	69,7	1 917	1 911	99,7
81 Montažne zgrade, sanitarni uređaji	6 286	1 593	25,3	46	113	247,3
82 Namještaj i djelovi	7 623	5 002	65,6	257	239	93,1
83 Predmeti za putovanja	1 381	804	58,2	14	28	196,8
84 Odjeća	12 268	10 063	82,0	213	306	143,6
85 Obuća	7 275	5 046	69,4	92	62	67,8
87 Naučni i kontrolni instrstrumenti	2 835	2 377	83,8	350	206	58,9
88 Fotoaparati, časovnici	853	618	72,5	27	2	7,2
89 Razni gotovi proizvodi	12 123	9 783	80,7	917	954	104,0
9 Proizvodi i transakcije, nigdje drugo pomenuti	8	13	160,1	0	0	0,0

¹ Obračunati indeks veći je od 300

⁶ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

Tabela 5. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore prema odsjeku Kombinovane nomenklature⁷

PODJELA PREMA ODSJEKU KOMBINOVANE NOMENKLATURE	Uvoz			Izvoz		
	Jan-Feb 2020	Jan-Feb 2021	Jan-Feb 2021 Jan-Feb 2020	Jan-Feb 2020	Jan-Feb 2021	Jan-Feb 2021 Jan-Feb 2020
	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks
I - XXI UKUPNO	330 053	252 935	76,6	61 172	60 216	98,4
I Žive životinje i životinjski proizvodi	25 315	20 986	82,9	1 414	1 091	77,2
II Povrće	13 715	12 710	92,7	678	747	110,2
III Životinjske ili biljne masti, ulja i voskovi	1 877	1 905	101,5	28	4	14,3
IV Pripremljena hrana, pića, duvan	30 467	28 754	94,4	2 959	3 318	112,1
V Mineralni proizvodi	36 041	21 692	60,2	23 034	23 677	102,8
VI Proizvodi hemijske ili srodne industrije	36 035	33 204	92,1	2 710	3 575	131,9
VII Plastika, guma i proizvodi od gume	12 542	10 166	81,1	370	485	131,1
VIII Sirove kože, koža i krzno	2 090	973	46,6	439	383	87,2
IX Drvo, proizvodi od drveta, korpe, drveni ugalj, pluta	5 277	3 179	60,2	3 536	2 816	79,6
X Materijali i proizvodi papirne industrije	4 859	4 536	93,4	631	551	87,3
XI Tekstil i tekstilni proizvodi	13 708	12 233	89,2	216	329	152,3
XII Obuća, kape i modni dodaci	7 687	5 380	70,0	93	66	71,0
XIII Proizvodi od kamena, gipsa, keramički proizvodi, stakleni proizvodi	11 919	7 232	60,7	313	276	88,2
XIV Biseri, drago kamenje i metali, kovanice	1 565	266	17,0	4	13	300 ¹
XV Bazni metali i proizvodi od osnovnih metala	28 349	18 333	64,7	16 619	17 008	102,3
XVI Mašine i mehanički uređaji, električna oprema	50 005	40 776	81,5	3 703	3 887	105,0
XVII Vozila i prateća transportna oprema	26 512	16 350	61,7	3 622	1 142	31,5
XVIII Optički, medicinski i mjerni instrumenti, satovi	4 813	4 058	84,3	391	255	65,2
XIX Oružje i municija	557	115	20,6	92	19	20,7
XX Razni proizvodi	16 696	10 083	60,4	314	567	180,6
XXI Umjetnička djela, kolekcionarski predmeti i antikviteti	24	4	18,1	6	8	133,3

¹ Obračunati indeks veći je od 300,0

⁷ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Statistika robne razmjene sa inostranstvom predstavlja važan izvor podataka koji je od značaja za kreatore ekonomske politike, kao i za donosiocje odluka. Podaci statistike robne razmjene sa inostranstvom služe kao osnovni izvor informacija za izradu statistike platnog bilansa, statistike nacionalnih računa, za pripremu multilateralnih i bilateralnih pregovora, kao i preduzećima za istraživanje tržišta i analizu poslovanja.

Izrada podataka robne razmjene sa inostranstvom temelji se na preporukama statistike UN i EU koje su sadržane u sledećim publikacijama:

- International merchandise Trade Statistics, Concept and Definitions, UN
- Statistics on the Trade of Goods, User Guide, EUROSTAT

Usklađuje se sa regulativama iz dokumenta „*European Legislation applicable to the Statistics relating to the trading of goods*“, vezane za *EXTRASTAT*:

- Regulativa Evropskog Parlamenta i Savjeta broj 471/2009,
- Regulativa Evropske komisije broj 92/2010,
- Regulativa Evropske komisije broj 113/2010.

Nazivi zemalja su u skladu sa Geonomenklaturom koja se primjenjuje u Evropskoj statistici spoljne trgovine robama.

Izvor podataka

Izvor podataka za statistiku robne razmjene Crne Gore su carinske deklaracije o izvozu i uvozu robe. Carinska deklaracija je dokument koji se podnosi u carinskom postupku. Sadrži podatke koji su važni za sam postupak carinjenja, ali i podatke za potrebe statistike. MONSTAT u mjesečnoj periodici od Uprave carina preuzima podatke u elektronskoj formi i dalje ih statistički obrađuje i publikuje rezultate.

U carinskom postupku pri tarifiranju proizvoda od 2002 godine koristi se kombinovana nomenklatura koja je usklađena sa kombinovanom nomenklaturom EU. Objavljuje se godišnje u Službenom listu Crne Gore za važeću godinu.

Obuhvat spoljne trgovine

Izvoz obuhvata robu koja napušta statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- a) Izvoz
- b) Pasivno oplemenjivanje
- c) Ponovni izvoz koja je bila u postupku aktivnog oplemenjivanja i prerada robe pod carinskim nadzorom.

Uvoz obuhvata svu robu koja ulazi na statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- a) Uvoz za slobodni promet
- b) Aktivno oplemenjivanje
- c) Prerada robe pod carinskim nadzorom.

Klasifikacija izvoza i uvoza se vrši prema nomenklaturi statistike spoljne trgovine (NSST), koja se zasniva na standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji OUN (SMTK), 4. revizija. Šifra svakog klasifikovanog proizvoda je takva da prva cifra označava - sektor, dvije cifre – odsjek, tri cifre– grupu, četiri cifre– podgrupu, a pet cifara – poziciju, odnosno proizvod.

Izdaje Uprava za statistiku (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br.2, telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremila:

Tatjana POPOVIĆ

contact@monstat.org
